

AH-101

April-2017

B.Com., Sem.-VI**CC-308 : Business Laws – II**

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

1. (A) અનુમોદન દ્વારા એજન્સી એટલે શું ? તેની આવશ્યકતાઓ જણાવો.
અથવા
ક્ષતિપૂર્તિ કરાર અને જામીનગીરીના કરાર વચ્ચેનો તફાવત સમજાવો. 6
- (B) નોંધ લખો : જામીનના હક્કો
અથવા
નોંધ લખો : બેઈલીની ફરજો 4
- (C) કાનૂની કાર્યવાહીથી એજન્સીનો અંત કેવી રીતે લાવી શકાય તે જણાવો.
અથવા
નોંધ લખો : માલિક ન હોય તેવી વ્યક્તિઓ દ્વારા ગીરીનો કરાર 4
2. (A) આવેદનપત્રની કલમો સમજાવો.
અથવા
કંપનીના ડિરેક્ટરોની કાનૂની પરિસ્થિતિની ચર્ચા કરો. 6
- (B) નોંધ લખો : કંપનીનું વિજ્ઞાપનપત્ર
અથવા
આંતરિક વહીવટનો સિદ્ધાંત એટલે શું ? 4
- (C) નોંધ લખો : કંપનીની લાક્ષણિકતાઓ
અથવા
ખાનગી કંપનીને મળતાં ચાર વિશેષાધિકારો જણાવો. 4
3. (A) ગ્રાહકની વ્યાખ્યા આપો અને ગ્રાહકના હક્કોની ચર્ચા કરો.
અથવા
વિસ્તૃત નોંધ લખો : કેન્દ્રિય ગ્રાહક સુરક્ષા પરિષદ 6
- (B) નોંધ લખો : જિલ્લા ફોરમ
અથવા
નોંધ લખો : ગ્રાહક તકરાર નિવારણ એજન્સીના સભ્યોની ગેરલાયકાત 4

(C) નોંધ લખો : ગેરવ્યાજબી વેપારી રીત-રસમો.

4

અથવા

વ્યાખ્યા આપો :

(1) સેવાઓ

(2) ફરિયાદ

4. (A) વચનચિઠ્ઠી અને વિનિમયપત્ર વચ્ચેનો તફાવત સમજાવો.

6

અથવા

ધારણ કરનાર અને યથાનુક્રમે ધારણ કરનારની વ્યાખ્યા આપો અને તેમના વચ્ચેનો તફાવત સમજાવો.

(B) નેગોશિએબલ ઈન્સ્ટ્રુમેન્ટની ધારણાઓ જણાવો.

4

અથવા

નોંધ લખો : ચેકનું કોસિંગ

(C) નોંધ લખો : શરતી શેરો

4

અથવા

નોંધ લખો : સ્ટેમ્પવાળું અધુરું ઈન્સ્ટ્રુમેન્ટ

5. નીચે દર્શાવેલ વિધાનો સાચાં છે કે ખોટાં તે જણાવો.

14

(1) ક્ષતિપૂર્તિનો કરાર શરતી કરાર છે.

(2) જામીનગીરીના કરારમાં જામીન સહજામીનોની સામે દાવો કરી શકે નહીં.

(3) બેઈલમેન્ટનો કરાર માત્ર જંગમ મિલકત પ્રત્યે જ શક્ય છે.

(4) ગેરકાયદેસર કૃત્યો માટે એજન્ટ અંગત રીતે જવાબદાર હોય છે.

(5) પેટા એજન્ટ અને પ્રિન્સિપાલ વચ્ચે કરાર હોય છે.

(6) જાહેર કંપનીમાં ઓછામાં ઓછા બે ડિરેક્ટરો હોવા જરૂરી છે.

(7) કંપનીના પ્રવર્તકો કંપનીના સ્થાપના પછી તેના ડિરેક્ટરો બને છે.

(8) આવેદનપત્ર એ કંપનીનો ખાનગી દસ્તાવેજ છે.

(9) વિજળી પુસ્તકો (ઇલેક્ટ્રિસિટી) ગ્રાહક સુરક્ષા કાયદા અન્વયે સેવાઓમાં સમાવિષ્ટ છે.

(10) માલની તપાસાગ્રી ઉચિત પ્રયોગશાળામાં જ થાય.

(11) જિલ્લા ફોરમમાં મહિલા સભ્ય હોવી જરૂરી નથી.

(12) નેગોશિએબલ ઈન્સ્ટ્રુમેન્ટ અંગે કોઈ ધારણાઓ નથી.

(13) બધાં જ વિનિમયપત્રો ચેક હોય છે.

(14) અનિશ્ચિત રકમ માટે વચનચિઠ્ઠી બનાવી શકાય છે.

AH-101

April-2017

B.Com., Sem.-VI**CC-308 : Business Laws – II**

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

1. (A) What is meant by Agency by Ratification ? Give its essentials. 6
OR
 Explain the difference between contract of Indemnity and contract of guarantee.
- (B) Write a note on : Rights of Surety. 4
OR
 Write a note on : Duties of Bailee.
- (C) State how an agency can be terminated by operation of law. 4
OR
 Write a note on : Pledge by Non-owners.
2. (A) Explain clauses of Memorandum of Association. 6
OR
 Discuss the legal position of directors of a company.
- (B) Write a note on : Prospectus of a company. 4
OR
 What is doctrine of Indoor Management ?
- (C) Write a note on : Characteristics of a company. 4
OR
 Mention privileges enjoyed by a private company. (any four)
3. (A) Define consumer and discuss rights of a consumer. 6
OR
 Write an explanatory note on : Central Consumer Protection Council.
- (B) Write a note on : District Forum. 4
OR
 Write a note on : Disqualifications of Members of Consumer dispute redressal agencies.

(C) Write a note on : Unfair trade practices.

4

OR

Define :

- (1) Services
- (2) Complaint

4. (A) Explain the difference between a promissory note and a bill of exchange.

6

OR

Define Holder and Holder in due course and explain the difference between them.

(B) State the presumptions regarding the Negotiable Instruments.

4

OR

Write a note on : Crossing of Cheque.

(C) Write a note on : Conditional Endorsement.

4

OR

Write a note on : Inchoate Stamped Instrument.

5. State whether the following statements are true or false :

14

- ✓(1) Contract of Indemnity is a conditional contract. ✓
- ✗(2) A surety cannot file a suit against cosurities in a contract of guarantee.
- ✓(3) Contract a bailment is possible only with respect to movable properties.
- ✗(4) An agent is personally liable for unlawful acts.
- ✓(5) There is a contract between a subagent and the principal.
- ✗(6) Minimum two directors are necessary in a public company.
- (7) The promoters of a company become it's directors on establishment of the company.
- (8) Memorandum of association is a private document of a company.
- (9) 'Electricity' is included in services as per the Consumer Protection Act.
- (10) Goods must be examined in an appropriate laboratory.
- ✗(11) A woman is not required to be a member of the district forum.
- ✗(12) There are no presumptions regarding negotiable instruments.
- ✗(13) All Bill of Exchanges are cheques.
- ✗(14) A promissory note can be prepared for an uncertain amount.